

Πρόσληψη και ιδεολογική χρήση της ελληνικής αρχαιότητας από το καθεστώς της 4^{ης} Αυγούστου.

Σκοπός της παρούσας διατριβής είναι να διερευνήσει τη σχέση ανάμεσα στις ιδεολογικές αρχές του καθεστώτος της 4^{ης} Αυγούστου και την αρχαία ελληνική πολιτιστική κληρονομιά. Επιχειρώντας να καλύψει ένα κενό της σύγχρονης βιβλιογραφίας, η μελέτη αυτή επιχειρεί να ανιχνεύσει την επίδραση της αρχαίας ελληνικής παράδοσης στη διαμόρφωση της ιδεολογίας του καθεστώτος, κυρίως μέσα από πρωτογενείς πηγές που αναφέρονται στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Με ποιο τρόπο το καθεστώς Μεταξά προσέλαβε, αξιοποίησε ή ενδεχομένως εργαλειοποίησε, την αρχαία ελληνική γραμματεία και την κλασική σκέψη στην ιδεολογική προετοιμασία της νέας γενιάς; Σε ποιο βαθμό «ο Γ' Ελληνικός Πολιτισμός», ένα ιδεολόγημα που επινόησε το καθεστώς, αντλούσε από τις αρχαίες ελληνικές παραδόσεις, όπως ισχυριζόταν; Ποιες αξίες της αρχαίας ελληνικής παράδοσης προβάλλονταν από τους διανοούμενους και τον κρατικό μηχανισμό του καθεστώτος και πώς αυτές εντάσσονταν στην οργάνωση της εκπαίδευσης, στα αναλυτικά προγράμματα και τα σχολικά εγχειρίδια της εποχής; Ο στρατιωτικός χαρακτήρας και η λογική της αρχαίας Σπάρτης και της αρχαίας Μακεδονίας ή η πνευματική παράδοση της κλασικής Αθήνας; είναι τα κύρια ερωτήματα στα οποία προσπαθεί να απαντήσει αυτή η διατριβή, επιδιώκοντας να συμβάλει στη σύγχρονη ιστοριογραφική συζήτηση για τις μεταμορφώσεις του ελληνικού εθνικισμού στον Μεσοπόλεμο και τις πολιτισμικές μεταφορές που επιχειρούν τα αυταρχικά καθεστώτα του 20ού αιώνα από την αρχαιότητα.

Perception and ideological usage of Greek antiquity by the 4th of August Regime.

This doctoral dissertation looks into the relation of the ideological tenets of the 4th of August Regime with ancient Greek cultural heritage. Drawing mostly on primary sources relevant to education and civilization, it attempts to fill a lacuna in contemporary literature by examining the impact the ancient Greek tradition had on the formation of the Regime's ideology. The way the Metaxas's Regime perceived, utilized or possibly instrumentalized ancient Greek literature and classical thought in order to shape ideologically the younger generation; The extent to which "the Third Hellenic Civilization", one of the regime's ideological constructs, drew on ancient Greek traditions, as the regime argued; The values of the ancient Greek tradition promoted by intellectuals and the regime's apparatuses and the way these values were integrated into the organization of contemporaneous education, the curriculum and the school textbooks; Whether these values were aligned with the military character and thinking of ancient Sparta and Macedonia or the intellectual tradition of classical Athens; are the main questions this dissertation attempts to explore. By tackling these questions it aims to contribute to contemporary historiographical discussion about the transformations Greek nationalism underwent during the interwar period, and the cultural transfers from antiquity, favored by the authoritarian regimes of the twentieth century.